

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

381.6

Hely

Idő

"1913"

Személy

Helyszám

Szerző

Cím A budapesti drágaság.

Forrás:

Magyar szó

Bp.

(Hely)

1913 1/15

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Oldalsz.

A budapesti drágaság.

Néhány statisztikai adatot olvastunk a budapesti drágaságról. Örök téma, mely mindig marad és azok a statisztikák, amelyek ezzel a kérdéssel foglalkoznak, mindig érdekesek maradnak. Mert ezek a számok nem lélektelen, uralmas, számok, hanem nagyon félelmes megdöbbentő numerusok, amelyek valamennyiünk megélhetését érintik és amelyek a szemérmetlenül emelkedő tendenciájukkal azt jelentik, hogy minden egyes esztendővel egyre kevesebb ember van ebben a szép hatalmas arányokban fejlődő városban abban a helyzetben, hogy a gyomrát a kellő mennyiségű és alkalmas táplálékkal meg rakja, hogy maga és családja számára elég tágas és elég egészséges lakást biztosítson.

Olyan tények ezek, amelyek teljesen értéktelenné teszik a szemünkben az amerikai gyors fejlődést, mert mit ér az, ha Budapestnek minden husz esztendőben megduplázódik a lakossága, ha annak a plusznak, aki az utolsó husz esztendő alatt támadt, ez a város csak pincedukat, vagy ágyrájárók számára kiadott vackokat tud adni. És mit érnek ezek a gyönyörű, öt, hat emeletes új paloták, mit ér a megnövekedett forgalom, ha egyre többen lesznek azok, akik a legszükségesebbet is képtelenek megszerezni maguknak és családjuknak?

Az a statisztika, melyről itt szó van, a legutolsó tíz év adatait foglalja magában. Ezek az adatok azt mutatják, hogy a legszükségesebb, minden ember számára nélkülözhetetlen tápláló anya-

gok és a lakás mennyit drágultak? Már most ki derül az, hogy 1902-től 1912-ig így emelkedtek a árak: Leveshus 101—160; sertésus 120—230 szalonna 124—170; sertészsir 125—184; tej 21—30; kenyér 23—36; kenyérliszt 22—36. Ez min csupa elsőrangú éleltszükséglet ára. Mit jelent ez? Jelenti azt, hogy az, akinek tíz esztendővel ezelőtt annyi jövedelme volt, hogy a maga és a családja számára meg tudott venni egy kiló leveshus ebédre, az ma már nem tud megvenni többet háromnegyed kilónál. És jelenti azt, hogy az, aki megengedhette magának azt, hogy minden nap még pecsenyét is egyék, most már kénytelen ezt a hajlamát csak minden másodnapra korlátozni, abból az egyszerű okból, mert ma tíz fillér híján éppen kétszer annyiba kerül egy kiló sertésus, mint tíz esztendővel ezelőtt.

Azt mondják erre, hogy azóta a jövedelmek is szaporodtak, fizetés emelések és bérjavítások történtek az egész vonalon. Igaz. De javultak-e ezek a fizetések és ezek a bérek annyival, hogy az, aki ezelőtt tíz évvel kétszáz koronát tudott költeni a konyhájára, ma már háromszázhuszat költhet? Mert az árak ennnyivel emelkedtek.

S, azután még a többi kiadás, ami egészen a temetés-rendezésig mindent megdrágított, amihez az embernek köze lehet, a drágább ruha, a drágább cipő, a drágább szórakozás és ami a legfőbb és a legeliesztőbb, a drágább lakás. A lakás-drágulást a statisztikai adatok mutatják be, szintén 1902. és 1912. év között hasonlítván egymás között az árakat: (a zárójelben tett számok az 1902. évi árakat mutatják) kétablakos utcai szoba 76 k. (36 K.), kétszobás utcai lakás: 900—1200 (700—800), háromszobás utcai lakás: 2500—3000 (1000—1500), négyszobás lakás: 3600 (1500—1800), hatszobás lakás:

4000—6000 (2000—2500).

A lakásárak ugrásszerű fölfelécsökellése tehát nem maradt möötte az élelmiszerárak emelkedésének, a derék háziurak nem voltak szerényebbek, mint a pékek, a mészárosok, a nagygazdák, a hentesek, ők is jöttek, ők is behajtották a maguk uzsorás hasznukat ezen a szerencsétlen városon. Az a szegény családapá, akinek olyan családja van, hogy legkevesebb három szobára van szüksége, éppen kétszer annyit fizet, mint tíz esztendővel ezelőtt.

Igen, de miből? A jövedelem ha emelkedett is, összehasonlíthatatlanul mögötte maradt az árak emelkedésének. Jó, ha kitelik belőle az a többlet, ami a háziurnak jutott. Miből telik ki a többi? Nagyon sok családban a tíz esztendő alatt a szükséglet is nőtt, a gyermekek fölseperedtek, iskolába járnak, ruha, könyv, tandíj kell nekik, többlet is esznek, mint azelőtt? Miből az Istenért, miből?

Valami csodálatos rejtély volt ez mindig előttem és most, hogy a statisztika számsorai szemléltetően megmutatják nekem, hogy mekkora földadat az, amelyet ezeknek a szegény szerencsétlen családapáknak meg kell oldaniok, még jobban izgat ez a kérdés: miből? Még egyszerű és kedélyes volt a felelet, amikor azt mondtuk annak idején, hogy kölcsönből. Ki kap ma kölcsönt? Különösen olyan ember, aki azt a fizetését akarja toldozni vele, amiből nem tud elég ennyit adni a családjának?

Szomorú, sőt kétségbeejtő tragédiákat sejtetek a bérkaszárnnyak falai mögött. Intelligent embereket, akiknek korog a gyomruk ebéd és vacsora után, elegáns dánakat és elegáns gavallérokat, akik állandóan a legmegalázóbb kint kénytelenek tünni, ami embert érhet az éhség kinjaiért. És egy csomó más

tragédiát, északon északok kinjai, amikor a családapá azon tőri a fejét, hogy mi lesz, amikor kidérül az, amiből kifizette a család egy fél éves fizetés buszamláját, de amiért erkölcsünk és társadalmi fölfogásunk szerint félelmi fogház jár és örökös gyallázat.